

COURSE CURRICULUM
FOR
DELHI UNIVESITY'S
UNDERGRADUATE COURSES IN
BA (Hons) PUNJABI
&
Other Hons
UNDER
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
ACCORDING TO NEW EDUCATION
POLICY

w.e.f. 2015-16

Punjabi Department
Unviersity of Delhi

CONTENTS

	Page No.
Background/Preamble	03
Detail of Course	04-11
Scheme of Romanization of Gurmukhi Script	11
I. Core Course	12-40
BA (Hons) Punjabi	
II. Elective Course :	
A. Discipline Specific (DSE)	41-61
BA (Hons) Punjabi	
B. Generic (GE)	62-82
BA (Hons) other than Punjabi, B.Sc (Hons) & B.Com (Hons)	
III. Ability Enhancement Course	
1. Ability Enhancement Compulsory Course (AECC)	83-86
BA (Hons) other than Punjabi, B.Sc (Hons) & B.Com (Hons)	
2. Ability Enhancement Elective Course (AEEC) Skill based	87-95
BA (Hons), B.Sc (Hons) & B.Com (Hons.)	

Background/Preamble:

Ministry of Human Resource Development (HRD), Govt. of India, has already initiated the process for developing New Education Policy (NEP) in our country to bring out reforms in Indian education system. University Grants Commission (UGC) participates more actively in developing National Education Policy, its execution and promotion of higher education in our country. The UGC has already initiated several steps to bring equity, efficiency and academic excellence in National Higher Education System. The important ones include innovation and improvement in course- curricula, introduction of paradigm shift in learning and teaching pedagogy, examination and education system.

The education plays enormously significant role in building of a nation. There are quite a large number of educational institutions, engaged in imparting education in our country. Majority of them have entered recently into semester system to match with international educational pattern. However, our present education system produces young minds lacking knowledge, confidence, values and skills. It could be because of complete lack of relationship between education, employment and skill development in conventional education system. The present alarming situation necessitates transformation and/or redesigning of education system, not only by introducing innovations but developing “learner-centric approach in the entire education delivery mechanism and globally followed evaluation system as well.

Majority of Indian higher education institutions have been following marks or percentage based evaluation system, which obstructs the flexibility for the students to study the subjects/courses of their choice and their mobility to different institutions. There is need to allow the flexibility in education system, so that students depending upon their interests and aims can choose inter-disciplinary, intra-disciplinary and skill-based courses. This can only be possible when choice based credit system (CBCS), an internationally acknowledged system, is adopted. The choice based credit system not only offers opportunities and avenues to learn core subjects but also exploring additional avenues of learning beyond the core subjects for holistic development of an individual. The CBCS will undoubtedly facilitate us bench mark our courses with best international academic practices. The CBCS has more advantages than disadvantages.

Advantages of the choice based credit system:

- Shift in focus from the teacher-centric to student-centric education.
- Student may undertake as many credits as they can cope with (without repeating all courses in a given semester if they fail in one/more courses).
- CBCS allows students to choose inter-disciplinary, intra-disciplinary courses, skill oriented papers (even from other disciplines according to their learning needs, interests and aptitude) and more flexibility for students).
- CBCS makes education broad-based and at par with global standards. One can take credits by combining unique combinations. For example, Physics with Economics, Microbiology with Chemistry or Environment Science etc.
- CBCS offers flexibility for students to study at different times and at different institutions to complete one course (ease mobility of students). Credits earned at one institution can be transferred.

Disadvantages:

- Difficult to estimate the exact marks
- Workload of teachers may fluctuate
- Demand good infrastructure for dissemination of education

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS):

The CBCS provides an opportunity for the students to choose courses from the prescribed courses comprising core, elective/minor or skill based courses. The courses can be evaluated following the grading system, which is considered to be better than the conventional marks system. Therefore, it is necessary to introduce uniform grading system in the entire higher education in India. This will benefit the students to move across institutions within India to begin with and across countries. The uniform grading system will also enable potential employers in assessing the performance of the candidates. In order to bring uniformity in evaluation system and computation of the Cumulative Grade Point Average (CGPA) based on student's performance in examinations, the UGC has formulated the guidelines to be followed.

Outline of Choice Based Credit System:

- 1. Core Course:** A course, which should compulsorily be studied by a candidate as a core requirement is termed as a Core course.
- 2. Elective Course:** Generally a course which can be chosen from a pool of courses and which may be very specific or specialized or advanced or supportive to the discipline/ subject of study or which provides an extended scope or which enables an exposure to some other discipline/subject/domain or nurtures the candidate's proficiency/skill is called an Elective Course.
 - 2.1 Discipline Specific Elective (DSE) Course:** Elective courses may be offered by the main discipline/subject of study is referred to as Discipline Specific Elective. The University/Institute may also offer discipline related Elective courses of interdisciplinary nature (to be offered by main discipline/subject of study).
 - 2.2 Dissertation/Project:** An elective course designed to acquire special/advanced knowledge, such as supplement study/support study to a project work, and a candidate studies such a course on his own with an advisory support by a teacher/faculty member is called dissertation/project.
 - 2.3 Generic Elective (GE) Course:** An elective course chosen generally from an unrelated discipline/subject, with an intention to seek exposure is called a Generic Elective.

P.S.: A core course offered in a discipline/subject may be treated as an elective by other discipline/subject and vice versa and such electives may also be referred to as Generic Elective.
- 3. Ability Enhancement Courses (AEC)/Competency Improvement Courses/Skill Development Courses/Foundation Course:** The Ability Enhancement (AE) Courses may be of two kinds: AE Compulsory Course (AECC) and AE Elective Course (AEEC). "AECC" courses are the courses based upon the content that leads to Knowledge enhancement. They ((i) Environmental Science, (ii) English/MIL Communication) are mandatory for all disciplines. AEEC courses are value-based and/or skill-based and are aimed at providing hands-on-training, competencies, skills, etc.
 - 3.1 AE Compulsory Course (AECC):** Environmental Science, English Communication/MIL Communication.
 - 3.2 AE Elective Course (AEEC):** These courses may be chosen from a pool of courses designed to provide value-based and/or skill-based instruction.

Project work/Dissertation is considered as a special course involving application of knowledge in solving / analyzing /exploring a real life situation / difficult problem. A Project/Dissertation work would be of 6 credits. A Project/Dissertation work may be given in lieu of a discipline specific elective paper.

Implementation:

1. The CBCS may be implemented in Central/State Universities subject to the condition that all the stakeholders agree to common minimum syllabi of the core papers and at least follow common minimum curriculum as fixed by the UGC. The allowed deviation from the syllabi being 20 % at the maximum.
2. The universities may be allowed to finally design their own syllabi for the core and elective papers subject to point no. 1. UGC may prepare a list of elective papers but the universities may further add to the list of elective papers they want to offer as per the facilities available.
3. Number of Core papers for all Universities has to be same for both UG Honors as well as UG Program.
4. Credit score earned by a student for any elective paper has to be included in the student's overall score tally irrespective of whether the paper is offered by the parent university (degree awarding university/institute) or not.
5. For the introduction of AE Courses, they may be divided into two categories:
 - a) AE Compulsory Courses: The universities participating in CBCS system may have common curriculum for these papers. There may be one paper each in the 1st two semesters viz. (i) English/MIL Communication, (ii) Environmental Science.
 - b) AE Elective Courses: The universities may decide the papers they may want to offer from a common pool of papers decided by UGC or the universities may choose such papers themselves in addition to the list suggested by UGC. The universities may offer one paper per semester for these courses.
6. The university/Institute may plan the number of seats per elective paper as per the facility and infrastructure available.
7. An undergraduate degree with honours in a discipline may be awarded if a student completes 14 core papers in that discipline, 2 AE Compulsory Courses, minimum 2 AE Elective Courses and 4 papers each from a list of discipline specific elective and generic elective papers respectively.
8. An undergraduate program degree may be awarded if a student completes 4 core papers each in three disciplines of choice, 2 AE Compulsory Courses, minimum 4 AE Elective Courses and 2 papers each from a list of discipline specific elective papers based on three disciplines of choice selected above, respectively.
9. The credit(s) for each theory paper/practical/tutorial/project/dissertation will be as per the details given in A, B, C, D for B.Sc. Honours, B.A./B.Com. Honours, B.Sc. Program and B.A./B.Com. Program, respectively.

Details of courses under B.A (Honors), B.Com (Honors) & B.Sc. (Honors)

Course	*Credits	
	Theory+ Practical	Theory + Tutorial
<u>I. Core Course</u>		
(14 Papers)	14X4= 56	14X5=70
Core Course Practical / Tutorial*		
(14 Papers)	14X2=28	14X1=14
<u>II. Elective Course</u>		
(8 Papers)		
A.1. Discipline Specific Elective	4X4=16	4X5=20
(4 Papers)		
A.2. Discipline Specific Elective		
Practical/ Tutorial*	4 X 2=8	4X1=4
(4 Papers)		
B.1. Generic Elective/		
Interdisciplinary	4X4=16	4X5=20
(4 Papers)		
B.2. Generic Elective		
Practical/ Tutorial*	4 X 2=8	4X1=4
(4 Papers)		
<ul style="list-style-type: none"> • Optional Dissertation or project work in place of one Discipline Specific Elective paper (6 credits) in 6th Semester 		
<u>III. Ability Enhancement Courses</u>		
1. Ability Enhancement Compulsory		
(2 Papers of 2 credit each)	2 X 2=4	2 X 2=4
Environmental Science		
English/MIL Communication		
2. Ability Enhancement Elective (Skill Based)		
(Minimum 2)	2 X 2=4	2 X 2=4
(2 Papers of 2 credit each)		
Total credit	140	140
Institute should evolve a system/policy about ECA/ General Interest/Hobby/Sports/NCC/NSS/related courses on its own.		
* wherever there is a practical there will be no tutorial and vice-versa		

PROPOSED SCHEME FOR CHOICE BASED CREDIT SYSTEM IN B.A (Honors), B.Com (Honors) & B.Sc. (Honors)

	CORE COURSE (14)	Ability Enhancement Compulsory Course (AECC) (2)	Ability Enhancement Elective Course (AECC) (2) (Skill Based)	Elective: Discipline Specific DSE (4)	Elective: Generic (GE) (4)
I	C 1	(English Communication/MIL)/ Environmental Science			GE-1
	C 2				
II	C 3	Environmental Science/(English/MIL Communication)			GE-2
	C 4				
III	C 5		AECC -1		GE-3
	C 6				
	C 7				
IV	C 8		AECC -2		GE-4
	C 9				
	C 10				
V	C 11			DSE-1	
	C 12			DSE -2	
VI	C 13			DSE -3	
	C 14			DSE -4	

10. The Universities/Institutes may offer any number of choices of papers from different disciplines under Generic Elective and Discipline Specific Elective as per the availability of the courses/faculty.
11. Universities/Institutes should evolve a system/policy about Extra Curricular Activities/ General Interest and Hobby Courses/Sports/NCC/NSS/related courses on its own.
12. A student can opt for more number of Elective and AE Elective papers than proposed under the model curriculum of UGC. However the total credit score earned will not exceed 160 credits for UG Honours and 140 credits for UG Program degree.
13. The new scheme of UG courses should be given due consideration while framing the admission eligibility requirement for PG/ Technical courses in Indian Universities/Institutions to ensure that students following inter and multi-disciplinary format under CBCS are not at a disadvantage. It may be suggested that obtaining 24 credits in a particular discipline may be considered as the minimum eligibility requirement for admission to PG/ Technical courses in Indian Universities/Institutions.

Conversion of credit(s) into grade(s):The following illustrations could be taken as an example for computing SGPA and CGPA from credits for Honours courses in all disciplines, degree Program courses in Science subjects and degree Program courses in Humanities, Social Sciences and Commerce subjects:

1. Grades and Grade Points

Letter Grade	Grade Point
▪ O (Outstanding)	▪ 10
A+(Excellent)	9
▪ A (Very Good)	▪ 8
B+(Good)	7
B (Above Average)	6
C (Average)	5
P (Pass)	▪4
F (Fail)	0
▪Ab (Absent)	▪ 0

1. A student obtaining Grade F shall be considered failed and will be required to reappear in the examination.
2. For non credit courses ‘Satisfactory’ or ‘Unsatisfactory’ shall be indicated instead of the letter grade and this will not be counted for the computation of SGPA/CGPA.
3. The Universities can decide on the grade or percentage of marks required to pass in a course and also the CGPA required to qualify for a degree taking into consideration the recommendations of the statutory professional councils such as AICTE, MCI, BCI, NCTE etc.,
4. The statutory requirement for eligibility to enter as assistant professor in colleges and universities in the disciplines of arts, science, commerce etc., is a minimum average mark of 50% and 55% in relevant postgraduate degree respectively for reserved and general category. Hence, it is recommended that the cut-off marks for grade B shall not be less than 50% and for grade B+, it should not be less than 55% under the absolute grading system. Similarly cut-off marks shall be fixed for grade B and B+ based on the recommendation of the statutory bodies (AICTE, NCTE etc.,) of the relevant disciplines.

Illustration of Computation of SGPA and CGPA and Format for Transcripts

2. B. Sc. / B. Com./ B.A. Honors Course

Course	Credit	Grade Letter	Grade Point	Credit Point (Credit X Grade)	SGPA (Credit Point/Credit)
Semester I					
C-1	06	A	8	48	
C-2	06	B+	7	42	
AECC-1	02	B	6	12	
GE-1	06	B	6	36	
Total	20			138	6.9 (138/20)
Semester II					
C-3	06	B	6	36	
C-4	06	C	5	30	
AECC -2	02	B+	7	14	
GE-2	06	A+	9	54	
Total	20			134	6.7 (134/20)

Semester III					
C-5	06	A+	9	54	
C-6	06	0	10	60	
C-7	06	A	8	48	
AEEC-1	02	A	8	16	
GE-3	06	0	10	60	
Total	26			238	9.15 (238/26)
Semester IV					
C-8	06	B	6	36	
C-9	06	A+	9	54	
C-10	06	B	6	36	
AEEC-2	02	A+	9	18	
GE-4	06	A	8	48	
Total	26			192	7.38 (192/26)
Semester V					
C-11	06	B	6	36	
C-12	06	B+	7	42	
DSE-1	06	0	10	60	
DSE-2	06	A	8	48	
Total	24			186	7.75 (186/24)

Semester VI					
C-13	06	A+	9	54	
C-14	06	A	8	48	
DSE-3	06	B+	7	42	
DSE-4	06	A	8	48	
Total	24			192	8.0 (192/24)
CGPA					
Grand Total	140			1080	7.71 (1080/144)

Semester 1	Semester 2	Semester 3	Semester 4
Credit: 20; SGPA: 6.9	Credit: 20; SGPA: 6.7	Credit: 26; SGPA: 9.15	Credit: 26; SGPA: 7.38

Semester 5	Semester 6
Credit: 24; SGPA: 7.75	Credit: 24; SGPA: 8.0

Thus, **CGPA** = $(20 \times 6.9 + 20 \times 6.7 + 26 \times 9.15 + 26 \times 7.38 + 24 \times 7.75 + 24 \times 8.0) / 140 = 7.71$

*Transcript (Format): Based on the above recommendations on Letter grades, grade points and SGPA and CCPA, the HEIs may issue the transcript for each semester and a consolidated transcript indicating the performance in all semesters.

Scheme of Romanization of Gurmukhi Script :

ੳ	ddh	ਡ	dd	ਛ	Chh	ੳ	oo
ਨ	nn	ਰ	ã	ਝ	jh	ਨੂੰ	nu
ੜ	rh	ਪ	dh	ੳ	an	ੳ / ੳ	o/ou
ਥ	th	ਫ / ਫੀ	i/ee	ੁ	u	ਠ	tth
ਖ	kh	ਦ	D	ਚ	ch	ਭ	bh

Core Papers
B.A. (Hons) Punjabi

Semester : I

C - 1
Gurmat Poetry
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ
(Gurmat Kāv)

C - 2
Modern Punjābi Story
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ
(Ādhunik Punjābi Kahānni)

Semester : II

C- 3
Punjābi Sufi-Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ
(Punjābi Sufi-Kāv)

C- 4
Medieval and Modern Punjābi Prose
ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
(Madhkāleen ate Naveen Panjābi Vārtak)

Semester : III

C- 5
Punjābi Folklore and Culture
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
(Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār)

C- 6
Punjābi Novel
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
(Punjābi Novel)

C- 7
Modern Punjābi Poetry
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
(Ādhunik Punjābi Kavītā)

Semester : IV

C- 8
**Medieval Narrative Poetry :
Qissa and Balladry**
ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ : ਕਿੱਸਾ
ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ
(Madhkāli Birtāntak Kāv :
Qissā te Bir Kāv)

C- 9
**Punjābi Language, Script
and Grammar**
ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ
ਵਿਆਕਰਨ
(Punjābi Bhāshā, Lippi ate
Viyākarn)

C- 10
**Punjābi Drāmā and One-Act
Play**
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ
(Punjābi Nātak ate Ikāngi)

Semester : V

C- 11
Parvāsi Punjābi Literature
ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Parvāsi Punjābi Sāhit)

C- 12
Theory of Literature & Indian Poetics
ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ
(Sāhit Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar)

Semester : VI

C- 13
Pākistāni Punjābi Literature
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Pākistāni Punjābi Sāhit)

C- 14
**Punjābi Criticism and Western Literary
Approaches**
ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਚਿੰਤਨ-ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ
(Punjābi Ālochnā ate Pachhmi Chintan
Prannāliān)

Note : All the above mentioned fourteen papers are compulsory for B.A. (H) Punjabi.

Semester : I
C - 1
Gurmat Poetry
ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ
(Gurmat Kāv)

	Total Credits 6
<p>1 ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Gurmat Kāv Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Kāv-Roop te Roopākār)</p> <p>1.3 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (Gurmat Kāv di Paramparā)</p> <p>1.4 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ (Gurmat Kāv dā Samāj-Sabhiāchārak Paripekh)</p>	
<p>2 ਜਪੁ ਜੀ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ Jap Ji : Guru Nānak Dev Ji (ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ (ਡਾ.), 2014, ਨਿੱਤਨੇਮ ਦਰਸ਼ਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.) (Mahinder Kaur Gill (Dr.), 2014, Nitnem Darshan, Ārsee Publishers, Delhi)</p> <p>2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.2 ਪੰਜ ਖੰਡ (Punj Khand)</p> <p>2.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Kāv Kalā ate Bhāshā Shailie)</p> <p>2.4 ਸੰਬੰਧਤ ਬਾਣੀਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Sambandht Bānnikār dian doojeean rachnāvān bāre Sankhep Jānnkāree)</p> <p>2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiā)</p>	
<p>3 ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਅਤੇ ਭਗਤ ਰਵੀਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ Bhagat Nāmdev ate Bhagat Ravidās ji di Bānni ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, (ਡਾ.), 1994, ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ. (Dharampāl Singhal, (Dr.), 1994, Bhagtān di Bānni, National Book Trust, Delhi.)</p> <p>3.1 ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ (Bhagti Kāv-Dhārā)</p> <p>3.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ (Dalit Chetnā)</p> <p>3.3 ਰਹੱਸਵਾਦ (Rahaswād)</p> <p>3.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak, Dārshnik ate Adhiātmak Pakh)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Bhāve, Sant Vinobhā, 2000, **Japji Guru Nānak**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Jagbir Singh (Dr.), 2004, **Gurmat Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Jagbir Singh (Dr.), 2011, **Gurmat Kāv Sidhant te Vihār**, Chetnā Prakāshan, Ludhiānnā.

Kamaljit Singh (Dr.), 2011, **Dr. Mahinder Kaur Gill dā Gurmat Chintan : Ik Adhiyan**, Manpreet Prakāshan Delhi.

Rām Singh (Dr.), 2004, **Japji dā Vishā te Roop**, Punjābi Sāhit Acādemey, Ludhiānnā.

Sāhib Singh (Prof.), 2002, **Jap Ji Sāhib Steek**, Singh Brothers, Amritsar.

Khoj Patrika, Gurmat kāv Vishesh Ank, Punjābi Unviersity, Patialā

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1. ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Kahānni : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2. ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੱਤ (Kahānni de Sanrachnātmak Tatt)</p> <p>1.3. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ādhunik Punjābi Kahānni dā Nikās te Vikās)</p> <p>1.4. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ādhunik Punjābi Kahānni diān Parviriān)</p> <p>1.5. ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਰੋਕਾਰ (Samāj Sabhiāchārak Sarokār)</p> <p>2. ਸ.ਪ. ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਕਥਾ ਲੋਕ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਅੱਠ ਕਹਾਣੀਆਂ) (S.P. Singh (Dr.) & Jaswinder Singh (Dr.) (ed.), 2007, Kathā Lok, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.) (Paehaliān Atth Kahānniān)</p> <p>2.1. ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ (Kahānniān de Sarokār)</p> <p>2.2. ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān)</p> <p>2.3. ਕਹਾਣੀ-ਕਲਾ (Kahānni-Kalā)</p> <p>2.4. ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan)</p> <p>3. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, 2004, ਮੇਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਅੱਠ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Kulwant Singh Virk, 2004, Meriān Sreshtth Kahānniān, Navyug Publishers, Delhi.) (Paehaliān Atth Kahānniān)</p> <p>3.1. ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>3.2. ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>3.3. ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ (Vishā-Vastoo)</p> <p>3.4. ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhāliwāl, Baldev Singh, 2006, **Ādhunik Punjābi Kahānni dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Dhanwant Kaur (Dr.), 1994, **Punjābi Kahānni dā Birtānt Shāstri Adhiyan**, Ārsee Publishers, Delhi.

Kasel, Kirpāl Singh, Parmindar Singh (ed.), 2002, **Punjābi Sāhit di Utpatti te Vikās**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.

Lehri, Rājinder (Dr.) (Main ed.), 2013, **Punjābi Kahānni : Prāptiān te Sambhāvnāvān** (Duji Vishv Punjābi Sāhit Conference), Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : II
C- 3
Punjābi Sufi Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ
(Punjābi Sufi Kāv)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਸੂਫੀ ਸੰਕਲਪ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Sufi Sankalp : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਪੜਾਅ (Sufi-Kāv de Parhā)</p> <p>1.3 ਸੂਫੀ-ਮੱਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (Sufi-matt de mool Sankalp)</p> <p>1.4 ਸੂਫੀ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Sufi-Kāv de Roopākār)</p> <p>2. ਕਲਾਮ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ Kalām : Bābā Sheikh Farid ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤਾਲਿਬ, (ਸੰਪਾ.), 2011, ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ. (Gurbachan Singh Tālib (ed.), 2011, Bābā Farid, National Book Trust, India, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.2 ਕਾਵਿ-ਕਲਾ ਤੇ ਪ੍ਰਗੀਤਕਤਾ (Kāv-Kalā te Pargitaktā)</p> <p>2.3 ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Maut dā Sankalp)</p> <p>2.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p> <p>3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਸੀਹਰਫੀਆਂ ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2007, Siharphiān Sultān Bāhoo, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 ਸੀਹਰਫੀ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰ (Siharphi Kāv-Roopākār)</p> <p>3.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>3.3 ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ishq dā Sankalp)</p> <p>3.4 ਬਿੰਬਾਵਲੀ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਅੰਦਾਜ਼ (Bimbāvali ate Kāv Andāz)</p> <p>3.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Gurcharan Singh (Dr.), 2012, **Islām Ate Sufimat**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Gurdev Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Sufi Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Jaggi, Rattan Singh (Dr.), 2011, **Khoj Patrikā – Sufi Kāv Ank (Ank 33)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkāli Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Vārtak : Paribhāshā te Roopākārak Vilakhanntā)</p> <p>1.2 ਵਾਰਤਕ ਸਿਧਾਂਤ (Vārtak Sidhānt)</p> <p>1.3 ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਨਿਖੇੜ (Madhkāli ate Ādhunik Vārtak dā Nikherh)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Vārtak dā Ārambh, Vikās ate Parviriān)</p>	
<p>2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪੰਨੇ 38-71) (Manjit Singh (Dr.) & Jaspal Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Purātan Punjābi Sāhit : Roop te Roopākār, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 38-71).</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>2.3 ਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ (Mukh Rujhān)</p> <p>2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p>	
<p>3. ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਵੀਹਵੀਂ/ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸੁਰ-ਅਲਾਪ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Vanitā (Dr.) (ed.), 2011, Vihvin/Ikkivin Sadi de Sur-Alāp, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਰੁਝਾਨ (Ādhunik Vārtak de Rujhān)</p> <p>3.3 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>3.4 ਨਿਬੰਧ ਕਲਾ (Nibandh Kalā)</p> <p>3.5 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Karanjit Singh (Dr.), 2004, **Purātan Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Kohli, Surinder Singh (Dr.) (ed.), 2015, **Purātan Punjābi Vārtak**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsee Publishers, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III
C- 5
Punjābi Folklore and Culture
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ
(Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār)

	Total Credits 6
<p>1. ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Lokdhārā ate Sabhiāchār : Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Lokdhārā : Paribhāshā, Khetar ate Tatt)</p> <p>1.2 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ ਤੱਤ (Sabhiāchār : Paribhāshā te Mool Tatt)</p> <p>1.3 ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰ (Sabhiāchār de Lokdhārāee Ādhār)</p> <p>1.4 ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Sabhiatā ate Sabhiāchār Vichlā Antar)</p> <p>1.5 ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ (Lokdhārā ate Ādhunikatā)</p>	
<p>2. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕ-ਧਾਰਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ. (Sohinder Singh Wannjārā Bedi (Dr.), 2011, Punjāb di Lok-Dhārā, National Book Trust, Delhi.)</p> <p>2.1 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ (Punjāb de Lok-Nāch)</p> <p>2.2 ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ (Mele te Tiohār)</p> <p>2.3 ਜਾਦੂ-ਟੂਣੇ ਤੇ ਧਰਮ (Jādoon-Tooṇe te Dharam)</p> <p>2.4 ਲੋਕਾਚਾਰ ਤੇ ਰੀਤ ਰਿਵਾਜ (Lokāchār te Reet Rivāj)</p>	
<p>3. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2012, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ. (Jaswinder Singh (Dr.), 2012, Punjābi Sabhiāchār de Pachhān Chihṅ, Gracious Books, Patialā.)</p> <p>3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਮੂਲ ਪਛਾਣ (Punjābi Sabhiāchār : Mool Pachhān)</p> <p>3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਭੂਗੋਲਕ ਪਹਿਲੂ (Punjābi Sabhiāchār : Bhoogolak Paehloo)</p> <p>3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਰਾਜਸੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjābi Sabhiāchār dā Rājsee Itihāsak Paripekh)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.) 2010, **Sabhiāchār Patrikā (Ank 8, January 2010), Lokdhārā ate Sabhiāchār : Badalde Paripekh ate Adhiyan Parnnāliān**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Joshi, Jeet Singh (Dr.), 2011, **Sabhiāchār ate Lokdhārā**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Kairon, Joginder Singh (Dr.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Lokdhārāee Pichhokarh**, Punjābi Academy, Delhi.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsee Publishers, Delhi.

Pooni, Balbir Singh (Dr.), 2008, **Punjābi Lokdhārā ate Sabhiāchār**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III
C- 6
Punjābi Novel
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ
(Punjābi Novel)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Novel : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ-ਕਲਾ (Birtānt ate Birtānt Kalā)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Novel dā Nikās ate Vikās)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Novel diān Parviriān)</p> <p>1.5 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ (Kathānak ate Pātar Chitrann)</p> <p>2. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, 2013, ਅੱਧ ਚਾਨਣੀ ਰਾਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (Gurdiāl Singh, 2013, Adh Chānanni Rāt, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.3 ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਧੀਆਂ (Birtānt Vidhiān)</p> <p>2.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)</p> <p>2.5 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ (Kathānak ate Pātar Chitrann)</p> <p>2.6 ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Sambandht Novelkār dian doojeean rachnāvān bāre Sankhēp Jānkkāree)</p> <p>3. ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ, 2008, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਉਰਸੁਲਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Manmohan Bāwā, 2008, Afgānistān di Ursulā, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਕਥਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੱਠਭੂਮੀ (Kathā di Itihāsak Pitthbhoomi)</p> <p>3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>3.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)</p> <p>3.5 ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ (Sambandht Novelkār dian doojeean rachnāvān bāre Samkhēp Jānkkāree)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Harbhajan Singh (Dr.), 2010, **Rachnā Sanrachnā**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Ravinder Singh (Dr.), 2011, '*Afgānistān di Ursulā : Manmohan Bawā*', **Nav-Chintan ate Samkālī Punjābi Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 59-67.

Sandhu, Gurbāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Noor, Sutinder Singh (Dr.) & Rawail Singh (Dr.) (eds.), 2008, **Gurdiāl Singh dā Rachnā Sansār**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III
C- 7
Modern Punjābi Poetry
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
(Ādhunik Punjābi Kavītā)

	Total Credits 6
<p>1 ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ (Kāv Sidhānt)</p> <p>1.2 ਆਧੁਨਿਕ, ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunik, Ādhunikṭā dā Sankalp)</p> <p>1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Ādhunik Kāv-Roop te Roopākār)</p> <p>1.4 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ādhunik Punjābi Kavītā dā Itihās ate Parviriān)</p> <p>2 ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2014, ਸੁਰ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ, ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸ਼ਰਫ, ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਕੀ, ਪਾਸ਼, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ -: ਹਰ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਕਾਵਿ-ਕਿਰਤਾਂ) (Satinder Singh (Dr.) (ed.), 2014, Sur Samvednā, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Bhāi Vir Singh, Pooran Singh, Dhani Rām Chātrik, Ferozdeen Sharaf, Nand Lāl Noorpuri, Harbhajan Singh, Shiv Kumār, Jaswant Singh Neki, Pāsh, Surjit Pātar -: har kavi diān paeḥliān do kāv-kirtān)</p> <p>2.1 ਕਾਵਿ ਅਨੁਭਵ (Kāv Anubhav)</p> <p>2.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>2.3 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p> <p>2.4 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>2.5 ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjāb te Punjābiat dā Sankalp)</p> <p>3 ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, 1999, ਮੇਰੀ ਚੋਣਵੀਂ ਕਵਿਤਾ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ, ਜਲੰਧਰ (Mohan Singh, 1999, Meri Chonnvee Kavītā, New Book Company, Mai Herān Gate, Jalandhar.)</p> <p>3.1 ਰੁਮਾਂਟਿਕ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਕਾਵਿ (Romāntic Pragtivādi Kāv)</p> <p>3.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>3.3 ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਧੀ (Sambodhan Vidhi)</p> <p>3.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Attar Singh, 1984, **Sāhit Samvednā**, Raghbir Rachnā Parkāshan, Chadigarh.

Brār̄h, Rajinder Pāl Singh (Dr.) (main ed.), 2011, **Ādhunik Punjābi Sāhit Roopākār : Sidhānt te Roopāntarann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Brār̄h, Rajinder Pāl Singh (Dr.), 2006, **Ādhunik Punjābi Kavītā dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Grover, Darshan Kaur (Dr.), 2000, Mohan Singh : Kāv Samikheya, Punjābi Academy, Delhi.

Noor, Sutinder Singh, 1997, **Mohan Singh dā Kāv Jagat**, Ārsee Publisher, Delhi.

Piār̄ Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਕਾਰ (Madhkālī Birtāntak Kāv-Roopākār)</p> <p>1.2 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Madhkāleentā dā Sankalp)</p> <p>1.3 ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਤੱਤ (Qissā ate Bir Kāv : Paribhāshā, Saroop te Tatt)</p> <p>1.4 ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt te Parviriān)</p> <p>1.5 ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Vār ate Jangnāmā vichlā antar)</p> <p>2 ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ (ਸੰਪਾ.), 2003, ਪੂਰਨ ਭਗਤ (ਕਾਦਰਯਾਰ), ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Bikram Singh Ghumann (ed.), 2003, Puran Bhagat (Qādaryār) Wāris Shāh Foundation, Amritsar.)</p> <p>2.1 ਕਿੱਸਾ : ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Qissā : Birtāntak Vidhiān)</p> <p>2.2 ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Vihārak Adhiyan)</p> <p>2.3 ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Naitiktā ate Sadāchār dā Sankalp)</p> <p>2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>2.5 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>3 ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), 1999 (ਦੂਜੀ ਜਿਲਦ), ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ : ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬੀਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Ratan Singh Jaggi (ed.), 1999 (dooji jild), Shāh Muhammad : Jangnāmā Singhān te Firangiān, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.)</p> <p>5.1 ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjābiat dā Sankalp)</p> <p>5.2 ਰਾਜਨੀਤਕ ਚੇਤਨਾ (Rājnitak Chetnā)</p> <p>5.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān)</p> <p>5.4 ਰੂਪਾਕਾਰ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākār Vilakhanntā)</p> <p>5.5 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Gurdev Singh, 1993, **Jangnāmā : Saroop, Sidhānt te Vikās**, Punjābi University, Patiālā, (PP. 9-27, 28-50).

Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Noor, Sutinder Singh, 2005, **Punjābi Vār Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkāli Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2015, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.

Bootā Singh Barārh (Dr.) ate Nachhattar Singh (Dr.), 2015, **Punjābi Bhāshā, Lippi ate Viākarnam**, Ārsee Publishers, Delhi.

1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ

(Sidhānt ate Itihās)

- 1.1 ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Bhāshā di Paribhāshā te Visheshṭāvān)
- 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Punjābi Bhāshā dā Nikās te Vikās)
- 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Punjābi Bhāshā diān visheshtāvān)
- 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
(Punjābi diān Upbhāshāvān)
- 1.5 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Gurmukhi lippi dā Nikās te Vikās)
- 1.6 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ
(Gurmukhi Lippi di Prasangiktā)

2. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ)

(Punjābi Bhāshā di Sanrachnā – Bhāgh Paehlā)

- 2.1 ਧੁਨੀ ਸੰਰਚਨਾ : ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ ਤੇ ਸੁਰ
(Dhuni Sanrachnā : Swar, Viyanjan te Sur)
- 2.2 ਸ਼ਬਦ ਸੰਰਚਨਾ : ਭਾਵੰਸ਼, ਧਾਤੂ, ਵਧੇਤਰ, ਸਧਾਰਨ, ਸਮਾਸੀ, ਮਿਸ਼ਰਤ ਤੇ ਸੌਗਾਤੀ ਸ਼ਬਦ (ਤਤਸਮ-ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦ)
(Shabad Sanrachnā : Bhāvansh, Dhātu, Vidhetar, Sadhāran, Smāsee, Mishrat te Saugāti Shabad (Tatsam-Tadbhav))
- 2.3 ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਨਿਪਾਤ
(Shabad Shrenniān : Nānv, Parhnānv, Kiryā, Visheshann, Kiryā Visheshann, Sabandhak, Yojak, Nipāt)
- 2.4 ਲਿੱਪੀ ਸੰਰਚਨਾ : ਲਿੱਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ, ਸੰਰਚਨਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ
(Lippi Sanrachnā : Lippi Chinhān di Tarteeb, Sanrachnā te Vishrām Chinh)

3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ (ਭਾਗ ਦੂਜਾ)

(Punjābi Bhāshā di Sanrachnā – Bhāgh Doojā)

- 3.1 ਵਾਕ ਸੰਰਚਨਾ : ਵਾਕਾਂਸ਼, ਉਪਵਾਕ ਤੇ ਵਾਕ
(Vāk Sanrachnā : Vākānsh, Upvāk te Vāk)
- 3.2 ਅਰਥ ਸੰਰਚਨਾ : ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ
(Arth Sanrachnā : Samānārthak Shabad, Bahoarthak Shabad te Virodhi Shabad)
- 3.3 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
(Shabad Jorhān de niyam)
- 3.4 ਵਿਆਕਰਨਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਕਾਲ ਤੇ ਕਾਰਕ
(Viākarnak Shrenniān : Ling, Vachan, Kāl te Kārak)

***Suggested Reading(s) :**

Duni Chand, 1959, **Punjābi Bhāshā dā Vikās**, Punjāb University, Publication Bureau, Chandigarh.

Duni Chand, 1964, **Punjābi Bhāshā te Viyākaran**, Punjāb University, Publication Bureau, Chandigarh.

Boota Singh Brār (Dr.), 2012, **Punjābi Bhāshā Sarot te Saroop**, Waris Shāh Foundation, Amritsar.

Harkirat Singh, 1983, **Bhāshā Te Bhāshā - Vigiyān**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

Harkirat Singh te Ujjal Singh Bāhari, 1973, **Bhāshā Vigiyān te Punjābi Bhāshā**, Bāhari Publications, Chandigarh.

Harkirat Singh te Ujjal Singh Bāhari, 1980, **College Punjābi Viyākaran**, Punjāb State University Text Book Board, Chandigarh.

G.B. Singh 1972, **Gurmukhi Lippi Dā Janam Te Vikās (2nd ed.)**, Punjāb University, Chandigarh.

Prem Prakāsh Singh, 1975, **Punjābi Boli dā Nikās te Vikās (Tin Bhāg)**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : IV
C- 10
Punjābi Drāmā and One-Act-Play
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ
(Punjābi Nātak ate Ikāngi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Nātak ate Ikāngi : Paribhāshā ate Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ārambh, Vikās ate Parviriān)</p> <p>1.3 ਨਾਟਕੀ-ਜੁਗਤਾਂ (Nātaki-Jugatān)</p> <p>1.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Pātar Chitrann di Takneek)</p> <p>2. ਪਾਲੀ ਭੂਪਿੰਦਰ, 2015, ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਬਾਵਾ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Pāli Bhupinder, 2015, Mitti dā Bāwā, Chetna Parkāshn, Ludhiaānnā)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātki Jugtān)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)</p> <p>2.4 ਕਥਾਨਕ (Kathānak)</p> <p>3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਕੁਲਵੀਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਚੋਣਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) & Kulvir (Dr.) (ed.), 2011, Chonnven Punjābi Ikāngi, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātki Jugtān)</p> <p>3.3 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Samvād Vidhi ate Kalātmak Pakh)</p> <p>3.4 ਨਾਟ ਸ਼ੈਲੀ (Nāt Shailie)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Jaswinder Singh (Dr.) & Mān Singh Dhindsā, 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās (Ādhunik Kāl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkāli Punjābi Nātak de Sarokār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Rawail Singh (Dr.) & Nirmal Jaurhā (Dr.) (ed.), 2007, **Pāli Bhupinder Singh dā Nāt-Parvachan**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.

Vermā, Satish Kumār (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V

C- 11

Parvāsi Punjābi Literature

ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ

(Parvāsi Punjābi Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān)</p> <p>1.1 ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Parvās dā Sankalp)</p> <p>1.2 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ (Parvāsi Punjābi Sāhit diān Vangiān)</p> <p>1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾ (Parvāsi Punjābi Sāhit : Dashā te Dishā)</p>	
<p>2. ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਵਿ-ਸੁਰਾਂ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Amarjeet Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Parvāsi Kāv-Surān, Shilalekh, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Vihārak Samikhiyā)</p> <p>2.2 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>2.3 ਕਾਵਿ ਕਲਾ (Kāv Kalā)</p> <p>2.4 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ (Parvāsi Chetnā)</p>	
<p>3. ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2011, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਨਕਸ਼, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Kuldeep Kaur (Dr.) (ed.), 2011, Parvāsi Punjābi Kahānni de Naksh, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ (Kahānni de Sarokār)</p> <p>3.3 ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖ (Manovigyānak Pakh)</p> <p>3.4 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>3.5 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ (Parvāsi Chetnā)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Jaspāl Kaur (Dr.), 1998, **Canada di Punjābi Kavītā dā Themevigiyānak Adhiyan**, Shilālekh Publishers, Delhi.

Jaspāl Kaur (Dr.), 2007, **Punjābi Kāv-Lok : Sabhiāchārak Roopāntarann**, Punjābi Academy, Delhi.

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2011, **Punjābi Daisporā, (Adhiyan ate Adhiyāpan)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2012, **Punjābi Daisporā, Sāhit ate Sabhiāchār**, Publication Bureau, Punjābi Universtiy, Patialā.

Rani, Rajni, 2013, **Samkāli Parvāsi Kahānni de Sarokār**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Ravinder Singh (Dr.) (ed.), 2013, **Parvāsi Punjābi Sahit de Sandharbh ate Sarokār**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Surinder Pāl Singh (Dr.) (ed.), 1993, **Badeshi Punjābi Sāhit**, Punjābi Adhiyan School, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.1. ਸਾਹਿਤ ਕੀ ਹੈ ? (Sāhit kee hai ?)</p> <p>1.2. ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ (Sāhit te Bhāshā)</p> <p>1.3. ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Sāhit te Sāhit Shāstar Vichlā Antar)</p> <p>2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2006, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Harbhajan Singh (Dr.), 2006, Sāhit Shāstar, Guru Nānak Dev University, Amritsar.)</p> <p>2.1 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ (Sāhit ate Samāj)</p> <p>2.2 ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਧੀ (Sāhit di hond vidhi)</p> <p>2.3 ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ (Prakirti ate Prayojan)</p> <p>3. ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ (ਡਾ.), 2008, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ: ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Gursharan Kaur Jaggi (Dr.), 2008, Bhārti Kāv-Shāstar : Saroop ate Sidhānt, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ (Bhārti Kāv Shāstar de Pramukh Sidhānt)</p> <p>3.2 ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ : (Ras Sidhānt)</p> <p>3.3 ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ (Alankār Sidhant)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ (Anuprās) • ਯਮਕ (Yamak) • ਰੂਪਕ (Roopak) • ਅਤਿਕਥਨੀ (Atkathni) 	

***Suggested Reading(s) :**

Ahujā, Roshan Lal, 1963, **Sāhit Shāstar**, Lāhore Book Shop, Ghantā Ghar, Ludhiānnā

Jagbir Singh (Dr.), 2012, **Pachhmi Sāhit-Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar : Ālochnātmak Vivechan**,
Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Prem Prakāsh Singh (Dr.), 1998, **Bhārti Kāv Shāstar**, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : VI
C- 13
Pākistāni Punjābi Literature
ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Pākistāni Punjābi Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਮਸਲਾ (Shāhmukhi ate Gurmukhi Lippi dā Maslā)</p> <p>1.2 ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ (Vandd de Ādhhār)</p> <p>1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Pākistāniat dā Sankalp)</p> <p>1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Pākistāni Punjābi Sāhit dā Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.5 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ (Pākistāni Punjābi Sāhit de Naven Rujhān)</p> <p>2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਰਣਬੀਰ ਸਾਰੰਗ (ਸੰਪਾ.), 2011, ਕਾਵਿ-ਕਣੀਆਂ : ਵਾਘਿਓਂ ਪਾਰ ਦੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) & Rannbir Sārang (eds.), 2011, Kāv-Kanniyān : Vāghion Pār Diān, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>2.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchāarak Pakh)</p> <p>2.5 ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ (Vishā Pakh)</p> <p>3. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), 2001, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ. (ਕਹਾਣੀਕਾਰ : ਅਕਬਰ ਲਾਹੌਰੀ, ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਅਨਵਰ ਅਲੀ, ਅਫਜ਼ਲ ਤੌਸੀਫ, ਇਲਿਆਸ ਘੁੰਮਣ, ਪਰਵੀਨ ਮਲਿਕ, ਤੌਕੀਰ ਚੁਗਤਾਈ) (Sutinder Singh Noor & Rawail Singh (ed.), 2001, Pākistāni Punjābi Sāhit, Punjābi Academy, Delhi.) (Kahānnikār : Akbar Lahouri, Afzal Aehsan Randhāwā, Anvar Ali, Afzal Tousif, Iliās Ghumann, Parveen Malik, Toukeer Chugtāi)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਵਿਧੀਆਂ (Birtāntak Vidhiān)</p> <p>3.4 ਸਮਾਜਕ ਸਰੋਕਾਰ (Samājak Sarokār)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Ajmer Singh (Dr.) (ed.) 2000, **Khoj Patrikã: Pãksitãni Punjãbi Vishesh Ank**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patialã.

Attar Singh (Dr.), 1975, **Samdarshan**, Raghbir Rachnã Parkãshan, Amritsar.

Attar Singh (Dr.), 1984, **Sãhit Samvednã**, Raghbir Rachnã Parkãshan, Chadigarh.

Dhimãn, Harbans Singh (Dr.), 1998, **Pãkistãni Punjãbi Sãhit : Nikãs te Vikãs**, Gagan Parkãshan, Rajpurã.

Tajinder Pal Kaur (Dr.), 2009, **Pãkistãni ate Parvãsi Punjãbi Sãhit dã Adhiyan**, Lokgeet Parkãshan, Chandigarh.

Thind, K.S. (Dr.), 1992, "*Pãkistãni Punjãbi Bhãshã te Sãhit*", Harcharan Kaur (ed.) **ãdhunik Punjãbi Sãhit : Punar Vichãr**, Punjãbi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Sāhit Ālochnā : Ārambh te Vikās)</p> <p>1.2 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-ਚਿੰਤਕ (Pramukh Punjābi Sāhit-Chintak)</p> <p>1.3 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੱਛਮੀ ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ (Pramukh Pachhmi Chintan Prannāliān)</p> <p>2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ (ਡਾ.), 2000, ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Harbhajan Singh Bhātiā (Dr.), 2000, Punjābi Ālochnā : Sidhānt te Vihār, Guru Nānak Dev University, Amritsar.)</p> <p>2.1 ਪ੍ਰਿੰ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦਾ ਚਿੰਤਨ (Principal Sant Singh Sekhon dā Chintan)</p> <p>2.2 ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚਿੰਤਨ (Dr. Harbhajan Singh dā Chintan)</p> <p>2.3 ਨਜਮ ਹੁਸੈਨ ਸਾਇਦ ਦਾ ਚਿੰਤਨ (Najam Hussain Saiyad dā Chintan)</p> <p>3. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2010, ਸਾਹਿਤ ਵਿਗਿਆਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Harbhajan Singh (Dr.), 2010, Sāhit Vigiyān, Guru Nānak Dev University, Amritsar.)</p> <p>3.1 ਰੂਸੀ ਰੂਪਵਾਦ (Roosi Roopwād)</p> <p>3.2 ਪਰਾਗ-ਸਕੂਲ (Prāg-School)</p> <p>3.3 ਨਵਾਲੋਚਨਾ (Navālochnā)</p> <p>3.4 ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ (Sanrachnāvād)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Pachhmi Sāhit Chintan**, Gagan Parkāshan, Rajpurā, Patiālā.

Jagbir Singh (Dr.), 2012, **Pachhmi Sāhit-Sidhānt ate Bhārti Kāv-Shāstar : Ālochnātmak Vivechan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Manjit Singh (Dr.), 1998, **Punjābi Sameekhiyā Sanskār**, Punjābi Parkāshan, New Delhi.

Noor, Sutinder Singh & Rawail Singh (ed.), 2001, **Samkālī Pachhami Chintan**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

***Elective : Discipline Specific
(DSE)**

BA (Hons) Punjabi

Semester : V/VI

<p>DSE-1 Punjābi Travelogue Literature ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Safarnāmā Sāhit)</p>	<p>DSE-2 Indian Literature ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ (Bhārti Sāhit)</p>
<p>DSE-3 World Literature ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ (Vishav Sāhit)</p>	<p>DSE-4 Mass Movements of Punjāb and Punjābi Literature ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Punjāb diān Lok-Laeharān ate Punjābi Sāhit)</p>
<p>DSE-5 Biography and Auto-Biography ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ (Jeevani ate Swai-Jeevani)</p>	<p>DSE-6 Life Sketch ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ (Rekhā Chittar)</p>
<p>DSE-7 Myth Transformation and Myth Criticism ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਮਿਥ ਚਿੰਤਨ (Myth Roopāntarann ate Myth Chintan)</p>	<p>DSE-8 Punjābi Epic Poetry ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ (Punjābi Mahā-Kāv)</p>
<p>DSE-9 Literature on Partition & Punjāb holocaust ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਬਾਰੇ ਸਾਹਿਤ (Deshvandd ate Punjāb Santāp bāre Sāhit)</p>	<p>DSE-10 Punjābi Balladry ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Vār Sāhit)</p>

*Optional Dissertation or Project Work in place of one Discipline Specific Elective Paper (6 Credits) in 6th Semester.

Semester : V/VI
DSE - 1
Punjābi Travelogue Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Safarnāmā Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Safarnāmā : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2 ਸ਼ੈਲੀਗਤ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Shailiegat Vilakhanntā)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Safarnāme dā Nikās ate Vikās)</p>	
<p>2. ਕੁਲਵੀਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2012, ਦੁਨੀਆ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kulvir (Dr.) (ed.), 2012, Duniā Rang-Birangi, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਸ਼ੈਲੀਗਤ ਅਧਿਐਨ (Shailiegat Adhiyan)</p> <p>2.3 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p>	
<p>3. ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ, 2013, ਮੇਰਾ ਰੂਸੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Balrāj Sāhni, 2013, Merā Roosi Safarnāmā, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>3.3 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>3.4 ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Sāhitak Vilakhanntā)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Ãmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar’ dÃ Shailieगत Adhiyan**, Manpreet ParkÃshan, Delhi.

Manmeet Kaur, 2012, **Ravinder Ravi dÃ SafarnÃmÃ ‘SimartiÃn de Desh’ : PÃtthgat Adhiyan**, National Book Shop, Delhi.

PiÃrÃ Singh (Prof.), 2004, **PunjÃbi VÃrtak : SidhÃnt, ItihÃs te ParvitiÃn**, New Book Company, MÃi HirÃn Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), **Ãdhunik PunjÃbi VÃrtak dÃ ItihÃs**, PunjÃbi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 2
Indian Literature
ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ
(Bhārti Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Anuvād : Paribhāshā)</p> <p>1.2 ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ (Anuvādit Sāhit di mahatatā)</p> <p>1.3 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p> <p>1.4 ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ (Bhārti Sāhit de mukh rujhān)</p>	
<p>2 ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, (ਅਨੁ. ਅਤੇ ਸੰਪਾ.) 2014, ਮਿੱਟੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Balbir Madhopuri, (Trans. & Ed.) 2014, Mitti Boldi Hai, Navyug Publishers, Delhi.) (Paehliān Dass Kahānniān)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>2.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p>	
<p>3 ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ, 2010, ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Rabinder Nāth Tagore, 2010, Bhārti Sanskriti dā Kendar, Punjābi Sāhit Akademi, Ludhiānnā.)</p> <p>3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>3.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>3.4 ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ (Vishvikaran ate Sanskriti)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhir, Kuldeep Singh, 1990, **Tulnātmak Sāhit Shāstar**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Harcharan Kaur (Dr.) & Rawail Singh (Dr.) (eds.) 2002, **Punjābi te Bhārti Sāhit : Tulnā ton Samvād Tak**, Punjābi Academy, Delhi.

Satinder Singh (ed.), 1990, **Tulnātmak Bhārti Sāhit**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 3
World Literature
ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ
(Vishav Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ (Sāhit : Paribhāshā ate Saroop)</p> <p>1.2 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Tulnātmak Sāhit dā Sankalp)</p> <p>1.3 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Vishav Sāhit vich Kahānni di Paramparā : Sankhep Jānn-Pachhānn)</p> <p>1.4 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Vishav Sāhit vich Kavita di Paramparā : Sankhep Jānn-Pachhānn)</p> <p>2. ਗੁਰਮੇਲ ਮਡਾਹਰ, 2008, ਨੋਬਲ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Gurmel Maddāharh, 2008, Nobel Kahānniān, Punjābi Academy, Delhi.) (Paehaliān Punj Kahānniān)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>2.3 ਸਮਾਜਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ (Samājak-Sabhiāchārak Pakh)</p> <p>2.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Tulnātmak Adhiyan)</p> <p>3. **ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ (ਡਾ.), 2015, ਚੈਰੀ ਦੇ ਫੁੱਲ, ਐੱਚ.ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Sutinder Singh Noor (Dr.), 2015, Cherry de Phul, H.K. Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਕਾਵਿ-ਕਲਾ (Kāv-Kalā)</p> <p>3.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdharā)</p> <p>3.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhir, Kuldeep Singh, 1990, **Tulnātmak Sāhit Shāstar**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Mass Movements of Punjāb and Punjābi Literature

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ

(Punjāb diān Lok-Laeharān ate Punjābi Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ (Punjāb diān Lok-Laeharān)</p> <p>1.2 ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਪਰਿਪੇਖ (Itihāsak te Samajak Paripekh)</p> <p>1.3 ਕੌਮੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (Qaumi Laeharān de Prabhāv)</p> <p>1.4 ਸਾਹਿਤ ਉਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ (Sāhit Upper Prabhāv)</p> <p>2. ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, 2014, ਦਾਸਤਾਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Lāl Singh Dil, 2014, Dāstān, Chetna Prakāshan, Ludhiānnā.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ (Nāyak Bimb)</p> <p>2.3 ਰਚਨਾ-ਜੁਗਤਾਂ (Rachnā-Jugtān)</p> <p>2.4 ਰੂਪਾਕਾਰ (Roopākār)</p> <p>3. **ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.), 2015, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਗੁੰਜਾਂ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Gurdip Kaur (Dr.) ate Vanita (Dr.), 2015, Punjābi Lok-Kāv Gunjān, Shilālekh, Delhi)</p> <p>3.1 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān)</p> <p>3.2 ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Kāv Roopāntarann)</p> <p>3.3 ਸ਼ਿਲਪ ਵਿਧਾਨ (Shilp Vidhān)</p> <p>3.4 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>3.5 ਪ੍ਰਸਿੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viyākheyā)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Guriqbal Singh (Dr.), 1999, **Naksali Punjābi Kavitā : Alochnātmak Adhiyan**, Chetna Parkāshan, Ludhiānnā.

Litt, Harbans Singh (Dr.), 2015, **Muddlā Parvāsi Punjābi Sāhit te Gadar Laehar, Ārsee Publishers, Delhi.

Puri, Harish K. (Dr.), 2006, **Gadar Laehar : Vichārdhārā, Jathebandi, Ranniti**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Sukhjot Singh, 2014, **Punjāb Diān Rājnitak te Itihāsak Laehrān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 5
Biography and Auto-Biography
ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ
(Jeevani ate Swai-Jeevani)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1. ਜੀਵਨੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Jeevani : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2. ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Swai-Jeevani : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.3. ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Jeevani ate Swai-Jeevani vichlā antar)</p> <p>2. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, 2001, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਵਿਸਾਖਾ ਸਿੰਘ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Bikram Singh Ghumann, 2001, Sant Bābā Visākhā Singh, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.)</p> <p>2.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>2.3. ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Jeevani di Takneek)</p> <p>2.4. ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākārak Vilakhanntā)</p> <p>3. ਦੇਵਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਡਾ.), 2014, ਵਹੀ ਖ਼ਾਤਾ, ਸੰਗਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ. (Devinder Kaur (Dr.), 2014, Vahi Khātā, Sangam Parkāshan, Samānā.)</p> <p>3.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>3.3. ਨਾਰੀ ਸਰੋਕਾਰ (Nāri Sarokār)</p> <p>3.4. ਸਾਹਿਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (Sāhitak Drishtikonn)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Lāmbā, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb ate Swai-Jeevani**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh, 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 6
Life Sketch
ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ
(Rekhā Chittar)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1. ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ (Rekhā Chittar : Paribhāshā te Saroop)</p> <p>1.2. ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Rekhā-chittar dā Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.3. ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਜੁਗਤਾਂ (Takneek te Jugtān)</p> <p>1.4. ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p> <p>2. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, 2008, ਕੌਡੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸੱਪ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Balwant Gārgi, 2008, Koddiān Wālā Sap, Navyug Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1. ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>2.3. ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕ (Rekhā Chittar dī Takneek)</p> <p>2.4. ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ (Nāyek Bimb)</p> <p>3. ਮੋਹਨਜੀਤ, 2007, ਗੂੜ੍ਹੀ ਲਿਖਤ ਵਾਲਾ ਵਰਕਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (ਪਹਿਲੇ ਦਸ) (Mohanjit, 2007, Goohri Likhat Wālā Varkā, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.) (Paehle Dass)</p> <p>3.1. ਸਰੋਕਾਰ (Sarokār)</p> <p>3.2. ਸ਼ੈਲੀ ਪੱਖ (Shailie Pakh)</p> <p>3.3. ਰੂਪਕਾਰਕ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Roopākārak Vilakanntā)</p> <p>3.4. ਸਾਹਿਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (Sāhitak Drishtikonn)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Kawaljeet Kaur, 2009, **Rekhā Chittar ate Punjābi Rekhā Chittar**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh, 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Myth Transformation and Myth Criticism

ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਅਤੇ ਮਿਥ ਚਿੰਤਨ

(Myth Roopāntarann ate Myth Chintan)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਚਿੰਤਨ (Sidhānt te Chintan)</p> <p>1.1 ਮਿਥ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Myth : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਮਿਥ ਤੇ ਲੋਕ-ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Myth te Lok-kahānni vichlā antar)</p> <p>1.3 ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਿਉਂ ? (Myth Roopāntarann Kiyon ?)</p> <p>1.4 ਮਿਥ ਤੇ ਦੰਤ ਕਥਾ (Myth te Dant Kathā)</p> <p>2. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਨਜਾਣ (ਸੰਪਾ.), 2004, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Tārā Singh Anjānn (ed.), 2004, Chanddi di Vār, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ : ਮੂਲ ਕਥਾ (Chanddi di Vār : Mool Kathā)</p> <p>2.2 ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Adhiātmak Vār de tour te)</p> <p>2.3 ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Myth Roopāntarann)</p> <p>2.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān)</p> <p>3. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2005, ਜਨਮਸਾਖੀ/ਮਿਥ-ਵਿਗਿਆਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. Manjit Singh (Dr.), 2005, Janamsākhi/Myth-Vigiyān , Ārsee Publishers, Delhi</p> <p>3.1 ਮਿਥ-ਚਿੰਤਨ (Myth-Chintan)</p> <p>3.2 ਮਿਥ-ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (Myth-Sirjann Prakiriyā)</p> <p>3.3 ਨਾਨਕ-ਬਿੰਬ (Nānak-Bimb)</p> <p>3.4 ਮਿਥ-ਸਰੋਕਾਰ (Myth-Sarokār)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Ghumann, Bikram Singh (Dr.), Gumtālā, Charanjit Singh (Dr.), 2011, **Chandi Di Vār : Pāth, Chintan te Kalā**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Kulwant Singh (Dr.), 2014, **Myth Adhiyan te Vārān Bhāi Gurdās**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Mukhbain Singh, 2003, **Myth Darshan te Chihan Shāstar**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 8
Punjābi Epic Poetry
ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ
(Punjābi Mahā-Kāv)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ (Takniki Pakh)</p> <p>1.3 ਇਤਿਹਾਸ (Itihās)</p> <p>1.4 ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Parviriān)</p> <p>2. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.), 2005, ਨਾਨਕਾਇਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Mohan Singh (Prof.), 2005, Nānkāiyann, Punjābi University, Patiālā.)</p> <p>2.1 ਨਾਨਕ ਬਿੰਬ (Nānak Bimb)</p> <p>2.2 ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ, ਵਿਧੀ ਤੇ ਤਕਨੀਕ (Sidhāntak Pakh, Vidhi te Takneek)</p> <p>2.3 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>2.4 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ (Mahā Kāv de tour te Parkh)</p> <p>3. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, 2014, ਲੂਣਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Shiv Kumar Batālvi, 2014, Loonnā, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā)</p> <p>3.1 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗੀਤ-ਕਾਵਿ (Mahā Kāv jān Prageet-Kāv)</p> <p>3.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ (Takneeki Pakh)</p> <p>3.3 ਕਥਾ ਸਾਰ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Kathā Sār te Roopāntarann)</p> <p>3.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (kāv-jugtān)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Arshi, Gurcharan Singh, 1990, **Lunnān Samikhiyā : Vidhimoolak Drishti-Bindoo**, Punjābi Academy, Delhi.

Avtār Singh, 2012, **Punjābi Mahā Kāv dā Vikās**, National Book Shop, Delhi.

Manjit Singh (Dr.), 1998, **Punjābi Sameekhiyā Sanskār**, “*Nānkāyann : Mahā-kāv jān Kāv Sākhi*” Punjābi Parkāshan, New Delhi.(PP. 101-111)

Punni, Amrik Singh, 1992, **Shiv Kumār Rachnā Sansār**, Punjābi Academy, Delhi.

Saini, Pritam Singh (Prof), 1973, **Nānkāiyann : Ik Ālochnātmak Adhiyan**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Literature on Partition & Punjāb holocaust
ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ
(Deshvandd ate Punjāb Santāp bāre Punjābi Sāhit)

1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ
(Sidhānt ate Itihās)

- 1.1 ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ
(Hind-Pāk Vandd de kāran)
- 1.2 ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
(Desh Vandd de Prabhāv)
- 1.3 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ : ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨ
(Punjāb Sankat : Buniyādi Kāran)
- 1.4 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
(Punjāb Sankat de Prabhāv)

2. ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, 2011, **ਖੂਨ ਦੇ ਸੋਹਲੇ**, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.
(Nānak Singh, **Khoon de Sohle**, Lok Sāhit Parkāshan, Amritsar)

- 2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
(Vishaegat Adhiyan)
- 2.2 ਸਮੱਸਿਆ
(Samassiā)
- 2.3 ਕਥਾਨਕ
(Kathānak)
- 2.4 ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ
(Desh Vand di Trāsdi)
- 2.5 ਕਲਾ ਜੁਗਤਾਂ
(Kalā Jugtān)

3. **ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, **ਵੇਦਣ ਕਹੀਐ ਕਿਸੁ**, ਐੱਚ. ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.

Manjit Singh (Dr.) ate Harbans Singh Litt (Dr.) (eds.), 2015, **Vedann Kahiae Kis**, H.K. Parkāshan, Delhi.

- 3.1 ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ : ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
(Punjāb Sankat : Kāv Roopāntarann)
- 3.2 ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
(Mool Sarokār)
- 3.3 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ
(Kāv Jugtān)
- 3.4 ਬਿੰਬ-ਵਿਧਾਨ
(Bimb-Vidhān)
- 3.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)

***Suggested Reading(s) :**

Hundal, Harpreet Singh (Dr.), 2000, **Punjāb Sankat te Punjābi Kavītā**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rāhi, Joginder Singh, 1992, **Masle Galap de**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Sandhu, Gurbāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Tasneem, Niranjan Singh, 1980, **Punjābi Novel dā Muhāndarā**, Punjābi Writers Co-operative Society, New Delhi.

Uppal, Sawinder Singh (Dr.), 1982, **Punjābi Novel : Vidhi te Vichār**, Punjābi Writers Co-operative Society, New Delhi.

Yogrāj (Dr.), 2012, **Punjābi Kavītā : Uttar Punjāb Sankat**, Chetna Parkāshan, Ludhiānā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 10
Punjābi Balladry
ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Vār Sāhit)

1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
(**Sidhānt, Itihās ate Parviriān**)
 - 1.1 ਵਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ
(Vār : Paribhāshā te Tatt)
 - 1.2 ਵਾਰ : ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ
(Vār : Takniki Pakh)
 - 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ : ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Vār : Itihās)
 - 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
(Punjābi Vār : Parviriān)
2. ਜਸਵੰਤ ਬੇਗੋਵਾਲ (ਡਾ.), 2006, **ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : ਸਮੀਖਿਆ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ**, ਸੁੰਦਰ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਜਲੰਧਰ.
(Jaswant Begowāl (Dr.), 2006, **Bhāi Gurdās Ji di Paehli Vār : Samikhiyā te Viākhiyā**, Sundar Book Depot, Jalandhar.)
 - 2.1 ਵਸਤੂ ਸਾਮੱਗਰੀ
(Vastu Samagari)
 - 2.2 ਰੂਪਕ ਪੱਖ
(Roopak Pakh)
 - 2.3 ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਾਰ
(Adhiyātmak Vār)
 - 2.4 ਨਾਨਕ ਬਿੰਬ
(Nānak Bimb)
 - 2.5 ਇਤਿਹਾਸਕ-ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸੰਕੇਤ
(Itihāsak-Mythhāsak Sanket)
 - 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
3. ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.), **ਵਾਰ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ (ਨਜਾਬਤ ਦੀ ਵਾਰ) : ਪਾਠ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ**, ਸੁੰਦਰ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ, ਜਲੰਧਰ.
(Manjit Kaur (Dr.), **Vār Nādar Shāh (Najābat di Vār) : Pāth te Samikhiyā**, Sundar Book Depot, Māi Hirān Gate, Jalandhar.)
 - 3.1 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗੀਤ-ਕਾਵਿ
(Mahā-Kāv jān Prageet-Kāv)
 - 3.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ
(Takneeki Pakh)
 - 3.3 ਕਥਾ ਸਾਰ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
(Kathā Sār te Roopāntarann)
 - 3.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ
(kāv-jugtān)

***Suggested Reading(s) :**

Kulwant Singh (Dr.), 1988, **Vār Nādarshāh**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Madhkāli Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Khoj Patrikā, Mārch 1992, **Vār Kāv Ank**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Elective Course : Generic
(GE)
B.A. (Hons) other than Punjabi
B.Com (Hons)
B.Sc (Hons)**

Semester : I/II/III/IV

GE - 1 Modern Punjābi Poetry and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Ādhunik Punjābi Kavitā ate Vihārak Punjābi</i>)	GE - 2 Modern Punjābi Story and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Ādhunik Punjābi Kahānni ate Vihārak Punjābi</i>)
GE - 3 Punjābi Travologue and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi</i>)	GE - 4 Punjābi One-Act Play and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Punjābi Ikāngi ate Vihārak Punjābi</i>)
GE -5 Punjābi Novel and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Punjābi Novel ate Vihārak Punjābi</i>)	GE -6 Punjābi Drāmā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Punjābi Nātak ate Vihārak Punjābi</i>)
GE -7 Punjābi Qissā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Punjābi Qissā ate Vihārak Punjābi</i>)	GE -8 Punjābi Folklore and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Punjābi Lokdhārā ate Vihārak Punjābi</i>)
GE -9 Parvāsi Punjābi Prose and Functional Punjābi ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Parvāsi Punjābi Vārtak ate Vihārak Punjābi</i>)	GE -10 Media and Fuctional Punjābi ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (<i>Mediā ate Vihārak Punjābi</i>)

Semester : I/II/III/IV
GE – 1
Modern Punjābi Poetry and Fuctional Punjābi
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Ādhunik Punjābi Kavītā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kavitā : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Parviriān)</p> <p>1.4 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Ādhunik Punjābi Kavītā de Roopākār)</p> <p>2. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1998, ਕਵਿਤਾਂਜਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਿਕ, ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ) (Tarlchan Singh Bedi (Dr.) (ed.), 1998, Kavitānjali, Punjābi University, Patiāla.) (Bhāi Vir Singh, Dhani Rām Chātrik, Prof. Puran Singh, Mohan Singh, Amritā Pritam, Harbhajan Singh, Shiv Kumār Batālvi)</p> <p>2.1 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਭਾਵ (Kāvita dā Bhāv)</p> <p>2.2 ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>2.3 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān)</p> <p>2.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viyākhiyā)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਲੇਖ ਰਚਨਾ (Lekh Rachnā)</p> <p>3.2 ਛੰਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭੇਦ (Chhand : Paribhāshā ate Bhed)</p> <p>3.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ (Prasidh Punjābi Akhānn)</p> <p>3.4 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

- Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
Kartār Singh (Prof.), 2001, **Naveen Punjābi Pingal**, Lāhor Book Shop, Ludhiānnā.
Piārā Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company,
Māi Hirān Gate, Jalandhar.
Satinder Singh (Dr.), 1980, **Ādhunik Punjābi Kāv Roop Adhiyan**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Modern Punjābi Story and Fuctional Punjābi
ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Ādhunik Punjābi Kahānni ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirthiān)</p> <p>1.1 ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kahānni : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Pravirthiān)</p> <p>2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2009, ਕਥਾ ਪੰਜਾਬ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਟਰੱਸਟ ਇੰਡੀਆ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ) (Harbhajan Singh (Dr.), 2009, Kathā Punjāb (Bhāg Pehlā), National Book Trust India, New Delhi. (Paehliān dass Kahānniān)</p> <p>2.1 ਭੂਮਿਕਾ (Bhumikā)</p> <p>2.2 ਸਰੋਕਾਰ (Sarokār)</p> <p>2.3 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਤਤਸਮ-ਤਦਭਵ (Tatsam-Tadbhav)</p> <p>3.2 ਸਧਾਰਣ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ (Sadhārann Vāk, Sanyukt Vāk te Mishrat Vāk)</p> <p>3.3 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Jorhān de Niyam)</p> <p>3.4 ਮੁਹਾਵਰੇ (Muhāvare)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāsha Ate Viākarann**, Gagan Parkashak, Rājpurā,
(Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi
Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Travelogue and Fuctional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Safarnamā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Safarnāmā : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Safarnāmā : Ārmbh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Praviriān)</p> <p>2. ਵਨੀਤਾ (ਡਾ.), 2002, ਮੇਰੀ ਚੀਨ ਯਾਤਰਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Vanita (Dr.), 2002, Meri Cheen Yātrā, Lahore Book Shop, Ludhiānā.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>2.3 ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਲਖਣਤਾ (Sāhitak Vilakhanntā)</p> <p>2.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ (Shudh Ashudh)</p> <p>3.2 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām Chinh)</p> <p>3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (Punjābi diān Swar te Viyanjan Dhuniān)</p> <p>3.4 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairā Rachnā)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Āmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar’ dā Shailiegat Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran: Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi One-Act Play and Fuctional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Ikāngi ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Ikāngi : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Pātar-Chitarann te Rangmanch)</p> <p>1.3 ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ikāngi dā Nikās te Vikās)</p> <p>1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚ ਅੰਤਰ (Nātak ate Ikāngi vich antar)</p> <p>2. ਹਰਸਰਨ ਸਿੰਘ, 1996, ਮੇਰੇ ਚੋਣਵੇਂ ਇਕਾਂਗੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ . (ਪਹਿਲੇ ਛੇ) (Harsarn Singh, 1996, Mere Chonnven Ikāngi, Ārsee Publishers, Delhi.) (Paehle Chhe)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਇਕਾਂਗੀ ਕਲਾ (Ikāngi Kalā)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitarann)</p> <p>2.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2.5 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ) (Chithi Pattar : Daftari ate Sarkāri)</p> <p>3.2 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipreetārthak te Bahuarthak Shabad)</p> <p>3.3 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਬੈਂਕਿੰਗ, ਦਫਤਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ (Paribhāshak Sabdāwali : Banking, Daftari te Sāhitak)</p> <p>3.4 ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Bindi, Tippi te Adhak di Varton)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran** : Sidhānt ate Vihār, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch** : Sidhānt, Itihās te Parvitiān, New Book
Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Modern Punjābi Novel and Fuctional Punjābi

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Ādhunik Punjābi Novel ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6	
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Novel : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Praviriān)</p> <p>2. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, 2007, ਸੁੰਦਰੀ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. Bhāi Veer Singh, 2007, Sundari, Bhai Vir Singh Sāhitya Sadan, Navin Delhi.</p> <p>2.1 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>2.2 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)</p> <p>2.3 ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਰੁਮਾਂਸ (Itihās te Rumānce)</p> <p>2.4 ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਣ (Pāttar Chtrann)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Nānv : Paribhāshā te Kismān)</p> <p>3.2 ਪੜਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Parhnānv : Paribhāshā te Kismān)</p> <p>3.3 ਸ਼ਬਦ-ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad-rachnā de Niyam)</p> <p>3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Punjābi Vāk Rachnā de Niyam)</p>		

***Suggested Reading(s) :**

Arorhã, Bhagwãn Dãss, **Bhãï Veer Singh de Novelãn de Nãri Pãtar (Sundari Vishesh Adhiyan)**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.

Brãrh, Bootã Singh (Dr.), 2012, **Punjãbi Viãkarann : Sidhãnt ate Vihãr**, Chetnã Parkãshan, Ludhiãnnã.

Gaganinder Kaur, 1984, **Bhãï Veer Singh de Novelãn utte Singh Sahbã Laehar dã parbhãv**, Lahore Book Shop, Ludhiãnnã.

Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Punjãbi Galap : Sidhãnt, Itihãs te Parvitiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Punjābi Nātak: Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Ārambh, Vikās te Mukh Pravirtiān)</p> <p>1.3 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchee Sārthaktā)</p> <p>1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Nātak ate Ikāngi Vichlā Antar)</p> <p>2. ਆਤਮਜੀਤ, 1983, ਰਿਸ਼ਤੇਆਂ ਦਾ ਕੀ ਰਖੀਏ ਨਾਂ, ਨਿਉ ਏਜ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Ātamjeet, 1983, Rishteān dā ki Rakhiye Nān, New Age Book Centre, Amritsar.)</p> <p>2.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਨਾਟਕ ਕਲਾ (Nātak Kalā)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitarann)</p> <p>2.4 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਕਾਰਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Kārak : Paribhāshā te Bhed)</p> <p>3.2 ਸੰਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Sambandhak : Paribhāshā te Bhed)</p> <p>3.3 ਯੋਜਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ (Yojak : Paribhāshā te Bhed)</p> <p>3.4 ਵਿਸਮਿਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Vismik : Paribhāshā te Kismān)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Vermā, Satish Kumār (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II/III/IV

GE - 7

Qissā and Fuctional Punjābi

ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Qissā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਕਿੱਸਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤਤ (Qissā : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Itihās ate Praviriān)</p> <p>1.3 ਵਾਰ ਅਤੇ ਕਿੱਸੇ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Vār ate Qisse Vichlā Antar)</p> <p>2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2005, ਕਾਦਰਯਾਰ ਰਚਿਤ ਕਿੱਸਾ : ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਅਤੇ ਕਿੱਸਾ ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਂਵਾਲ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2005, Kādaryār Rachit Qissā : Puran Bhagat ate Qissā Sohni Mahiwāl, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Ālochnātmak Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>2.3 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā-Shailie)</p> <p>2.4 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਵਧੇਤਰ : ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰ (Vidhetar : Agetar, Madhetar te Pichhetar)</p> <p>3.2 ਵਿਆਕਰਨ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸੰਕਲਪ (Viākaran : Sidhānt te Sankalp)</p> <p>3.3 ਟਕਸਾਲੀ ਤੇ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Taksāli te Up-bhāshā Vichlā Antar)</p> <p>3.4 ਪਿਜਿਨ ਤੇ ਕਰਿਓਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Pidgin te Creole Bhāshā Vichlā Antar)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāsha Ate Viākarann**, Gagan Parkashak, Rājpurā,
(Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Lokdhāra : Paribhāshā, Khetar ate Tatt)</p> <p>1.2 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੱਤ (Sabhiāchār : Paribhāshā, Khetar ate Tatt)</p> <p>1.3 ਲੋਕਧਾਰਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ (Lokdhārā, Sabhiāchār ate Ādhunikṭā)</p> <p>2. ਦਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ, 2008, ਗਿੱਧਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Devinder Satiyārthi, 2008, Giddha, Navyug Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਲੋਕ-ਨਾਚਾਂ ਵਿਚ ਗਿੱਧੇ ਦਾ ਮਹੱਤਵ (Lok-Nāchān vich Giddhe da Mahatav)</p> <p>2.2 ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Sabhiāchār : Saroop te Paribhāshā)</p> <p>2.3 ਲੋਕ-ਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ (Lok-Geet Paramparā)</p> <p>2.4 ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰ (Bhumikā Vichle Vichār)</p> <p>2.5 ਗਿੱਧਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਅਜੋਕੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Giddha : Paribhāshā te Ajokee Sārthaktā)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਚਨਾ (Vigiāpan Rachnā)</p> <p>3.2 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā)</p> <p>3.3 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ (Visthār Rachnā)</p> <p>3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਤਰਤੀਬ (Punjābi Vāk Tarteeb)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāsha Ate Viākaraṇn**, Gagan Parkashak, Rājpurā,
(Patiālā).

Joshi, Jeet Singh (Dr.), 2011, **Sabhiāchār ate Lokdhārā**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Parvāsi Punjābi Prose and Fuctional Punjābi
ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Parvāsi Punjābi Vārtak ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān)</p> <p>1.1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Ādhunik Punjābi Vārtak : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Mukh Pravīrtiān)</p> <p>1.4 ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ (Vārtak Roop te Roopākār)</p> <p>2. ਜਸਵੰਤ ਦੀਦ, 2008, ਧਰਤੀ ਹੋਰ ਪਰੇ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (ਪਹਿਲੇ ਅੱਠ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ) (Jaswant Deed, 2008, Dharti Hor Pare, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā.) (Paehle Ath Rekhā-Chittar)</p> <p>2.1 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>2.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Vichārdhārā te Drishti)</p> <p>2.3 ਨਿਬੰਧ ਕਲਾ (Nibandh Kalā)</p> <p>2.4 ਪਰਵਾਸੀ ਮਸਲੇ (Parvāsi Masle)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਵਰਣਮਾਲਾ (Gurmukhi Lippi di Varannmālā)</p> <p>3.2 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀਆਂ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਂ (Gurmukhi Lippi diān Lagān-mātarān)</p> <p>3.3 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਤੇ ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ (Gurmukhi Lippi te Shāhmukhi Lippi)</p> <p>3.4 ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ (Bhāshā te Lippi dā Sambandh)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Gurāiyā, Jaswinder Singh (Dr.), 2012, **Parvāsi Punjābi Kathā Chintan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Tajinder Pal Kaur (Dr.), 2009, **Pākistāni ate Parvāsi Punjābi Sāhit dā Adhiyan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II/III/IV

GE - 10

Media and Fuctional Punjābi
ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Mediā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1 ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Patarkāri Paribhāshā te Tat)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Patarkāri dā Ārambh te Vikās)</p> <p>1.3 ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ (Patarkāri de Vibhin Roop)</p> <p>1.4 ਸਮਾਚਾਰ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ, ਸਮਾਚਾਰ ਏਜੰਸੀਆਂ (Samāchār Ikattrikaran, Samāchār Agenceān)</p> <p>2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2013, ਮੀਡੀਆ : ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸ਼ੀਅਸ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ. (Rawail Singh (Dr.), 2013, Mediā : Vihārak Adhiyan, Gracious Books, Patiālā)</p> <p>2.1 ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ : ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ (Electronic Media : Radio ate Television)</p> <p>2.2 ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ (Anuvad kala)</p> <p>2.3 ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ (Sampadan Kalā)</p> <p>2.4 ਫੀਚਰ ਲੇਖਨ (Feature Lekhan)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਬੈਂਕਿੰਗ, ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ (Paribhashak Shabadāvali : Banking, Lekha-Jokhā ate Arth Shastar nāl Jurhee)</p> <p>3.2 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ : ਸਰਕਾਰੀ (Chitthi Pattar : Sarkāri)</p> <p>3.3 ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ (Reporting)</p> <p>3.4 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਪਰੂਫ-ਰੀਡਿੰਗ (Vishrām Chinh ate Proof-reading)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Thapar, Prithvi Raj (Dr.), 2012, **Sanchār, Takneek te Multimedīā**, Manpreet Prakāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Compulsory Course
(AECC)**

MIL - Punjabi

B.Sc (Hons), B.Com (Hons)

&

BA (Hons) – other than Punjabi

Semester : I/II

**AECC - MIL
Punjābi A
(Advānce Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - B
(Intermediate Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - C
(Basic Level)**

* Student can opt any one out of these three Levels of Punjabi papers as per the criteria.

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi A
Advānce Level

Note : For the students who qualified Punjābi as a subject in X class or studied onwards.

	Total Credits 2
<p>1. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1995, ਕਾਵਿ-ਦੀਖਿਆ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ. (Sutinder Singh Noor (Dr.) (Ed.), 1995, Kāv-Deekhiyā, National Book Shop, Delhi.)</p> <p>1.1 ਕਵਿਤਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kavitā : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਭੂਮਿਕਾ (Bhumikā)</p> <p>1.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Vichārdhārā te Drishti)</p> <p>1.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sahit Viākhiyā)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairāh Rachnā)</p> <p>2.2 ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣੀ (Report Likhni)</p> <p>2.3 ਵਾਕ-ਵਟਾਂਦਰਾ : ਸਾਧਾਰਣ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਵਾਕ (Vāk-Vatāndarā : Sādhārann Vāk, Sanyukt Vāk ate Mishrit Vāk)</p> <p>2.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ (Alankār : Paribhāshā te Parkār)</p> <p>2.5 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Jorhān de Niyam)</p>	2

***Suggested Reading(s) :**

Bhatti, Rajinder Singh (Dr.), 1994, **Ādhunik Punjābi Kāv Samvednā**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.
 Duggal, Narinder Singh (Dr.), 2000, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi B
Intermediate Level

Note : For the students who qualified VIII class with Punjābi as a subject.

	Total Credits 2
<p>1. ਕੇਵਲ ਸੂਦ, 1995, ਕੱਟੀ ਹੋਈ ਬਾਂਹ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kewal Sood, 1995, Katti Hoi Bānh, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>1.1 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>1.2 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Vichārdhārā te Drishti)</p> <p>1.3 ਨਾਟਕ ਕਲਾ (Nātak Kalā)</p> <p>1.4 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ (Pātar Usāri)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (Chithi Pattar)</p> <p>2.2 ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ/ਵਿਗਿਆਪਨ (Ishtehār/Vigiāpan)</p> <p>2.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਹਾਵਰੇ (Prasidh Muhāvire)</p> <p>2.4 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਖਾਣ (Prasidh Akhānn)</p> <p>2.5 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipreetārthak te Bahuarthak Shabad)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Duggal, Narinder Singh (Dr.), 2014, **Punjābi Viākarānn te Rachnāvali**, New Book Company, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi C
Basic Level

Note : For the Students who could not opt Punjābi as a subject in VIII class or at any level because of one or the other reasons, but have little understanding of the Language & the Script.

	Total Credits 2
<p>1. ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ (ਡਾ.), 1998, ਬਾਤਾਂ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਦੀਆਂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (S.S. Wannjārā Bedi (Dr.), 1998, Bātān Muddh Kadeem Diān, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>1.1 ਲੋਕ-ਕਥਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Lok-Kathā: Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਲੋਕ-ਕਥਾ ਪ੍ਰਕਾਰ : ਮਿੱਥ, ਦੰਤ, ਨੀਤੀ, ਚਲਿਤ ਕਥਾਵਾਂ, ਪਰੀ ਕਥਾਵਾਂ, ਮੁੱਢੀਆਂ (Lok-Kathā Prakār : Myth, Dant, Niti, Chalitar Kathāvān, Pari Kathāvān, Muddhiān)</p> <p>1.3 ਲੋਕ ਕਥਾ ਦਾ ਸਾਰ (Lok Kathā dā Sār)</p> <p>1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā)</p> <p>2.2 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ (Bahute Shabadān di thān Ik Shabad)</p> <p>2.3 ਵਿਸ਼ਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām-Chinh)</p> <p>2.4 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar)</p> <p>2.5 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਬੈਂਕਿੰਗ, ਦਫਤਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ (Paribhāshak Shabadāwali : Banking, Daftari te Sāhitak)</p>	2

***Suggested Reading(s) :**

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
 Thind, Karnail Singh, 1973, **Lokyān ate Madhkāleen Punjābi Sāhit**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Elective Course
(AEEC)**

Skill Based Papers

B.A. (Hons), B.Com (Hons) & B.Sc (Hons)

Semester : III/IV

<p>AEEC - 1 Learning Skill of Mediã and Mãss Communication ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Mediã ate Jan-Sanchãr dã Hunar Sikhannã)</p>	<p>AEEC - 2 Learning Skill of Trãnslation ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Anuvãd Karan dã Hunar Sikhnnã)</p>
<p>AEEC - 3 Learning Skill of ãrt of Theatre ਰੰਗਮੰਚ ਕਲਾ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Rangmanch Kalã dã Hunar Sikhnnã)</p>	<p>AEEC - 4 Learning Skill of Computerization of Punjãbi Language ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Punjãbi Bhãshã de Compurtrikaran dã Hunar Sikhnnã)</p>

Semester : III/IV
AEEC – 1
Learning Skill of Mediã and Mäss Communication
ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Mediã ate Jan-Sanchãr dã Hunar Sikhannã)

	Total Credits 2
<p>1. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਥਾਪਰ (ਡਾ.), 2012, ਸੰਚਾਰ, ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Prithvi Rãj Thãpar (Dr.), 2012, Sanchãr, Takneek te Multimediiã, Manpreet Prakãshan, Delhi)</p> <p>1.1 ਬਲਾਗ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Blog ate Website tiyãr karan di kalã sikhannã)</p> <p>1.2 ਡੱਬਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Dubbing karan di kalã Sikhannã)</p> <p>1.3 ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ (Mediã Lekhann)</p> <p>1.4 ਫੋਟੋ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Photo Pattarkãri ate Khed Pattarkãri di Kalã Sikhannã)</p> <p>1.5 ਫੀਚਰ ਲਿਖਣਾ (Feature Likhannã)</p> <p>1.6 ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕਰਨਾ (Khabrãn dã Sampãdan Karnã)</p> <p>2. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2013, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ-ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Jagjeet Kaur (Dr.) ate Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2013, Sirjannãtmak-Lekhann ate Jan-Sanchãr Mãdiyam, Manpreet Parkãshan, Delhi.)</p> <p>2.1 ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ (Sanchãr Prakiryã de zaroori tattãn nu jãnnanã)</p> <p>2.2 ਰੇਡੀਉ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Radio jãn Television laee Interview tiyãr karan di vidhi nu Sikhnnã)</p> <p>2.3 ਰੇਡੀਉ ਜਾਂ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਲਈ ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Redio jãn Television laee Vigyãpan tiyãr karan de Hunar nu Sikhnnã)</p> <p>2.4 ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸੀਰੀਅਲ (ਲੜੀਵਾਰ) ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Television Serial (Larhivãr) tiyãr karan de Hunar nu Sikhnnã)</p> <p>2.5 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Anchoring de Hunar nu Sikhnnã)</p>	

Suggested Reading(s) :

- Behl, Navnendrã (Dr.) (ed.) **Rangmanch ate Television Nãtak**, Punjãbi Academy, Delhi,
Harjinder Wãliã (Dr.) ate Bhupinder Batrã (ed.), 2005, **Sanchãr**, Madãn Publications, Patiãlã.
Jasbir Kaur (Dr.) (ed.), 2014, **Punjãbi Samãj ate Mediã**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã.
Kamaljit Singh (Dr.), 2013, **Multimedia te Anuvãd**, Manpreet Prakãshan, Delhi.
Uppal, Kamlesh (Dr.), 2002, **T.V. ate Punjãbi Rangmanch : Bahupakhi Adhiyan**, Publication Bureau,
Punjãbi University, Patiãlã.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
AEEC - 2
Learning Skill of Trānslation
ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Anuvād Karan dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
<p>ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ (ਡਾ.), 2013, ਅਨੁਵਾਦ ਤੇ ਮੌਖਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ Jaspāl Kaur (Dr.), 2013, Anuvād te Maukhik Anuvād Kalā, Manpreet Parkāshan, Delhi.</p>	
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p>	
<p>1.1 ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Anuvād di Paribhāshā, Parkirti ate mahatav nu samajhannā)</p>	
<p>1.2 ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਦ : ਕੋਸ਼, ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Anuvād de Sand : Kosh, Koshān de Vibhin parkār, Paribhāshak Shabadān dā Giyān hāsil karnā)</p>	
<p>1.3 ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ : ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ : ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ੀਲ ਵਿਵੇਚਨ, ਪੁਨਰ-ਨਿਰੀਖਣ, ਪੁਨਰ-ਸੰਗਠਨ (Anuvād Parkiryā : Bhāshā Vishleshann : Sanrachnātmak te Prayogsheel Vivechan, Punar Nirikhann, Punar Sangatthan)</p>	
<p>1.4 ਅਨੁਵਾਦ ਸਮਤੁਲਤਾ : ਰੰਗ ਸੰਕੇਤ, ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ, ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਸਮਤੁਲਤਾ (Anuvād samtultā : Rang Sanket, Rishte Nāte, Bhāshā te Shailie di Samtultā)</p>	
<p>1.5 ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਤਤਕਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਯਾਂਤਰਿਕ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ, ਮਸ਼ੀਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Anuvād de Vibhin Roop : Tatkāl Bhāshā Anuvād Karnā, Yāntrik Anuvād Karnā, Mashini Auvād Karnā.)</p>	
<p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh)</p>	
<p>2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ : ਕਵਿਤਾ ਜਾਂ ਨਾਟਕ ਜਾਂ ਕਹਾਣੀ (Punjābi Sirjnnātmak Sāhit dā Anuvād Karnā : Kavitā jān Nātak jān Kahānni.)</p>	
<p>2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ-ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Punjābi Giyān-Vigiān te Takniki Sāhit dā Anuvād Karnā)</p>	
<p>2.3 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਜਾਂ ਆਕਾਸ਼ਵਾਣੀ ਜਾਂ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ) (Jan-Sanchār de Mādhiāmān Laee Punjābi vich Anuvād Karnā (Pattarkāri jān Aākāshvānni jān Doordarshan jān Film de Sandarbh vich)</p>	
<p>2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ (Punjābi ton Hindi-Angrezi jān Hindi-Angrezi ton Punjābi vich Anuvād Karnā)</p>	
<p>2.5 ਲਿੱਪੀਅੰਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Lppiantar karan de Sanketān dā Giyān hāsil Karnā)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Kamaljit Singh (Dr.), 2013, **Multimedia te Anuvād**, Manpreet Prakāshan, Delhi.

Kumar, Ravinder (Dr.), 2007, **Punjābi Koshkāri : Chunnotiān ate Sambhāvnāvān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh. (PP – 83-93)

Kumar, Sushil (Dr.), 2003, **Anuvād dā Samvād**, Uddānn Publication, Mānsā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
AEEC - 3
Learning Skill of Art of Theatre
ਰੰਗਮੰਚ ਕਲਾ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Rangmanch Kalā dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
<p>1. ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਾਂਗਟ, 2006, ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (Jaswinder Kaur Māngat, 2006, Rangmanch de Buniyādi Niyam, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.) ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.7 ਰੰਗਮੰਚ : ਇਕ ਕਲਾ ਰੂਪ (Rangmanch : Ik Kalā Roop)</p> <p>1.8 ਰੰਗਮੰਚੀ ਕਲਾ ਸਮਾਲੋਚਨਾ ਦੇ ਮੂਲ ਆਧਾਰ (Rangmanchi Kalā Samālochnā de Mool Ādhār)</p> <p>1.9 ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (Nirdeshak)</p> <p>1.10 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਕਲਾ ਅਤੇ ਰੀਹਰਸਲਾਂ (Pātar Usāri, Adākāri Kalā ate Riharsalān)</p> <p>1.11 ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ (Sahāiyak Viountkār, Rangmanch ate Sangeet)</p> <p>3. ਮੰਚੀ ਅਭਿਆਸ (Manchi Abhiyās)</p> <p>3.1 ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ-ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਰਨਾ (Kahānni te hor Sāhitak-Pathān dā Nātki-roopāntarann Karnā)</p> <p>3.2 ਲੇਖਣ ਕਲਾ : ਸਕਰਿਪਟ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Lekhann Kalā : Script te Samvād tiyār Karnā)</p> <p>3.3 ਅਭਿਨੈ-ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Abhinae-kalā nu Sikhnnā)</p> <p>3.4 ਨਾਟਕੀ-ਪਾਠ ਦੀ ਰੰਗਮੰਚੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Nātki-Pāth di Rangmanchi Anukooltā tiyār Karnā)</p> <p>3.5 ਮੰਚ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Manch Yojnā tiyār Karnā)</p> <p>3.6 ਮੰਚ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Manch-Nirdeshan Karan di Kalā nu Sikhnnā)</p> <p>3.7 ਦ੍ਰਿਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Drish Yojnā tiyār Karnā)</p> <p>3.8 ਰੌਸ਼ਨੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Roushani Yojnā tiyār Karnā)</p> <p>3.9 ਧੁਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Dhuni Vivasthā tiyār Karnā)</p> <p>3.10 ਵੇਸ਼ ਭੂਸ਼ਾ, ਮੇਕਅਪ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Vesh Bhushā, Makeup Karan di Kalā nu Sikhnnā)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Behl, Navnendrã (Dr.), 1991, **Nãtki Sãhit**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã, PP. 1-39, 129-159 & 189-230.

Behl, Navnendrã (Dr.) (ed.) **Rangmanch ate Television Nãtak**, Punjãbi Academy, Delhi,

Bhupinder, Pali, 2009, **Nãtak Ate Nãt-Chintan**, Chetnã Parkãshan, Ludhiãnnã, PP. 79-134.

Varmã, Satish Kumãr (Dr.), 2003, **Punjãbi Rangmanch di Bhumikã**, Bishan Chand and Sons, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 2
<p>1. **ਸੀ. ਪੀ. ਕੰਬੋਜ (ਡਾ.), 2015, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ. (C. P. Kamboj (Dr.), 2015, Punjābi Bhāshā dā Computerikaran, Computer Vigiyān Parkāshan, Fāzilkā.)</p> <p>ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ Sidhāntak Pakh</p> <p>1.1 ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Computer Bāre Jānn-Pachhānn)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਫੋਂਟ (Punjābi Font)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਕੀ-ਬੋਰਡ (Punjābi Key-board)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ (Punjābi Typng diān Samassiāvān te unahān de Hal)</p> <p>1.5 ਯੂਨੀਕੋਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (Unicode Parnnālee)</p> <p>1.6 ਇੰਟਰਨੈੱਟ (Internet)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh)</p> <p>2.1 ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Internet ute Punjābi di Varton)</p> <p>2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ (Punjābi Software)</p> <p>2.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ (Punjābi Bhāshā dā Computarikaran)</p> <p>2.4 ਪੰਜਾਬੀ 'ਚ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Punjābi vich Smart Phonān di Varton)</p> <p>2.5 ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ (Computer Surakhiyā)</p>	

***Selected Readings:**

Kumar, Ravinder (Dr.), 2007, **Punjābi Koshkāri : Chunnotiān ate Sambhāvnāvān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh. (PP. 94-98)

Pant, Poonam te hor, 2005, **Computer Sikhiā : Pitthbhoomi**, Sikhiā Vibhāg, Punjāb Govt.

Ranjit Kaur (Dr.), 2007, **Kārji Punjābi**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar. (PP. 167-187)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Under Publication